

A Bartók-vonósnégyes hangversenye

Átütő sikerrel koncertezett péntek este a Szakiskola nagytermében a Bartók-vonósnégyes.

A Szegeden jól ismert és kedvelt együttes Bartók IV. kvartettjével nyitotta műsorát. A teljes művészi érettséget, elmélyültséget, ugyanakkor nagyfokú virtuozitást igénylő darab imponáló biztonsággal, kidolgozottsággal és szuggesztivitással szolgált meg Komlós Péter, Devich Sándor, Németh Géza és Botvay Károly előadásában. A darabnak igazi nagy sikere volt.

Schumann népszerű Esz-dúr zongora ötösét Szendrey Imre közreműködésével szíjlaltatta meg a Bartók-vonósnégyes. Bár a produkció az előadókhoz mérten nem volt kimagasló teljesítmény — nyilvánvalóan hiányzott az előadásból az összeszkottság, kiegyenlítetttség érzete — a közönség nagy lelkesedéssel fogadta a mű megszólaltatását.

A műsort Brahms c-moll vonósnégyese zárta be, mely után is meg ráadásra kért a közönség a kitűnő Bartók-vonósnégyestől.

V. I.

Géppel pontosabb

Adatfeldolgozás és programozás a szegedi kábelgyárban

A legtöbb szegedi üzemnek nem sok fogalma van még a gépi adatfeldolgozásról, szinte csak dereng számukra, milyen lehetőségek rejlenek benne. Nem közismert az sem, hogy a Kábelművek szegedi gyára már túl van az első próbálkozásokon, s ha különösebb eredményekről még nem is tudnak számot adni, már nincsenek messze tőlük.

Most ellenőrzik

Tavaly, az év közepén vetették fel a kapcsolatot — a Dél-Magyarországi és térségi rendezett ankétjának hatására — a Számítástechnikai és Ügyvitelszervező Vállalattal, melynek Szegeden is van telepe. Ahhoz azonban, hogy a gépi adatfeldolgozáshoz hozzá lehessen kezdeni, először pontos kódszám-rendszer kellett kialakítani, mely felöleli a gyártmányok, félkésztermékek, alapanyagok, munkaműveletek, gépcsoportok, üzemrészek va-

lamennyi jelentős adatát, a mennyiségi mértékegységeket. Ezt a termelési osztály irányításával, külön státusz igénybevétele nélkül dolgozták ki a harmadik évnegyedben.

A kódlapokat, illetve az ebből készült három alap-tábla adatait a szegedi számítástechnikai telepen lyukasztották, tették alkalmasabbá további feldolgozásra, s ezután Budapesten, a központban elektronikus számológépen állították össze az anyag- és munkanormák táblázatát, valamint a gyártmányterv-kalkuláció tábláját, mely a nettó termelői árat összehasonlíja a teljes önköltséggel.

A táblákat már megkapták, s most a feldolgozott adatok ellenőrzését és finomítását végzik a hagyományos módszerekkel.

„Arulkodó” alaptáblák

Az alaptáblák azonban máris „arulkodnak”. Elké-

szíthető belőlük a rendelési állományra vonatkozó összesítés, a programösszesítés, benne a gyártmányok teljes jegyzéke, a gyártásukhoz szükséges minden anyag-, bér- és gépi igény. Megvan ugyanez üzemrészekre bontva is. Megadják az anyag- és félkésztermék-szükségletet külön is, gyári és üzemrészenkénti bontásban. Végül pedig kapacitástáblát is nyújtanak, mely kimutatja a gépek leterheltségét gyári szinten és üzemrészenként.

Az egész rendszer folyamatos „karbantartást” igényel: minden változó adatot vagy új gyártmányt azonnal bele kell dolgozni. Ha ez megvan, akkor olyan könnyen áttekinthető, olyan jól rendszerezett adatok állnak a vállalat vezetőinek rendelkezésére, amilyen pontosság azelőtt elképzelhetetlen volt.

Új összefüggések

A másik számítástechnikai újdonság a gépi programozás bevezetése lesz a kábelgyár műanyagüzemében. Ehhez nem volt szükség hosszú időre a munkára, mivel a szükséges adatokat, a gyártmányok anyagnormáját, normára-szükségletét és a termelőberendezések kapacitását ismerik.

A programozás természetesen most sem nevezhető rossznak, sok embernek sok munkája van benne, de a gépi programozás olyan lehetőségeket teremt, melyeket hagyományos módszerekkel nem lehet utolérni. A gépi programozással elérhető, hogy minél kevesebb legyen a szerszámcseré, leggyazdaságosabb a gépkészítés, rövid az átfutási idő, minimális a munkakiesés és lehető legtrikább az átvétel. Új összefüggésekre mutat rá, s szemben a kézi programozással: akár negyedéves távlatot is biztosít. Ugyanezt az eredményt csak még az eddigieknél is több dolgozó munkájával, igen nagy időbefektetéssel lehet elérni.

A gépi adatfeldolgozás már most is késznek mondható, a programozás elkészülése a számítástechnikai vállalatától függ. Az bizonyosra vehető, hogy a harmadik évnegyedre — mely már a konkrét alkalmazás, de egyúttal a fokozott megfigyelés időszaka is lesz — már többet tudnak mondani, mint most. A gépi feldolgozást élénk érdeklődéssel kíséri a gyár valamennyi vezetője, a napi feladatokat azonban csupán egy ember, Mikola Emil programozótechnikus végzi.

A gépi adatfeldolgozás bevezetése minden kétségen kívül előrelépést jelent a szegedi kábelgyárban. Fejlesztése egyszerűbbé teszi a munka megszervezését és ellenőrzését, tehát végső soron a gazdaságos termelést segíti elő. Nyilvánvaló, hogy ennek felismerése vezetett a kísérlethez, s hogy a többi szegedi üzemnek is el kell jutnia előbb-utóbb ehhez a felismeréshez.

Szabó Imre
— Kovács Miklós

Fehér Kálmán

Megkezdtek a kiképzést a munkásörök

A munkásörösgben megkezdődött az 1966-os kiképzési év. Ebből az alkalomból Csongrád megye munkásörögeinél tegnap, szombaton délután ünnepélyes évnitó gyűléseket tartottak. Az évnitó gyűléseken a megyei, valamint a járási, városi pártbizottságok titkárai, vezetői tájékoztatták a munkásöröket a párt előtt álló legfontosabb gazdasági, politikai és ideológiai feladatokról, majd a parancsnokok ismertették az idei kiképzési év programját.

Az egységgyűléseken részt vettek azok az új munkásörök is, akik az elmúlt évben több hónapos előképzésben részesültek. Az ünnepélyes gyűlések résztvevői között foglalt helyet sok leszerelt és tartalékalományba helyezett munkásör, tanújelét adva annak, hogy leszerelésük, illetve tartalékalományba helyezésük után sem váltak meg a munkásörögtől.

Az idei kiképzési évben a munkásörök tovább bővítik katonai és szakmai ismereteiket, tovább erősödik az egységek erkölcsi, politikai szilárdsága, s így a munkásörösg méginkább képessé válik hivatása, feladatai ellátására.

Tanúk tanulsága

A tárgyalási napokon a szegedi járásbírószék folyosói eléggé népesek. Várnak sorukra, akiknek valamilyen összeütközésük volt, vagy van a törvénnyel. Kik keresi a maga igazát. Sokszor jelentéktelen ügyekkel, fülemüle árnyékperekkel, kákán csomót kereséssel adnak munkát a bíróságnak, a bírónak. Elég, ha a kutya egyik házból átjár a másik házba, máris kész a hajcihő, majd ki-kik a maga presztízst keresve fordul a bírósághoz, hogy a vitás ügyeket eligazítsák.

Sajnos, mindezek még vannak, s ezt így kell tudomásul vennie annak is, akit valamilyen ügy miatt tanúként idéz meg a bíróság.

Elővezetés meg egy százas

De nézzünk csak ezzel kapcsolatban konkrét eseteket is. Id. Kurucz László (Szeged, Április 4. útja 19.) ellen súlyos testi sértés miatt indult eljárás. Karóval fejbe vágta a házfelügyelőnő férjét. Az ügyben öt tanút idéztek meg a bíróságra. Ketten, az ügyben leginkább érdekelték, nem jelentek meg. Pedig a vallomásaik leginkább szükségesek lettek volna. A tanácsvezető bíró 100—100 forint pénzbírságot szabott ki a két elmaradt tanúnak, s emellett gondoskodott arról, hogy a távolmaradók azonnal előállítsák hatósági segédlettel.

Egy másik esetben ugyan csak a saját kárukra tanultak meg tisztelni a tárgyalásról elmaradt tanúk a bíróságot, a bírók munkáját. Koncz Gyula (Szeged, Gergely utca 1/a) garázdaság miatt állt a szegedi járásbírószék előtt. Egy alkalommal a Búbos étteremben belekötött egy asztaltársaságban, majd a köztörvényes az étterem előtt, az utcán folytatódott. Valóságos tömegverekedés keletkezett, amelynek kellős közepéből emelte ki a rendőrség a kezdeményezőt.

Az ügy tárgyalásáról hét tanú közül hárman elmaradtak. Ezeket is megbírságozták, s emellett a munkahelyükről „kérték” ki őket, de azonnal.

Pénzbe sem kerül

Feledékenységről szó sem lehet: az idézőt minden esetben megkapja mindenki. Kifogásokat sem lehet elfogadni, hiszen a tárgyalás időtartamára a Munka Törvénykönyve biztosítja a tanúknak az átlagkeresetet, utóköltiséget térítenek.

Egy-egy ügyben a tanúk távolmaradását nem lehet megmagyarázni. Ilyet nem is fogadnak el, csak az elmaradás okának hivatalos igazolását. A bíróságra tehát esetenként nem is lenne szükség, ha minden ember annyi megbecsülést tanúsítana a másik munkájára iránt, amelyet a sajátjához is joggal elvár.

L. F.

Rendőrkard — HÓÜGYBEN

„A Szegedi Városgazdálkodási Vállalat alkalmi munkásokat felvesz” — olvassuk a hirdetést. A felhívás, a hirdetés ismétlődik. Kevés a jelentkező. Nincs elég alkalmi munkás. Gépek kellene. Önkéntes ifjúsági brigádok kellene. Gond, baj a nagy hó. Lapozgatjuk a Dél-Magyarország régi évfolyamait. Fel-elevenedik egy harmincöt év előtti havas tél. 1931. január 14. Beszámoló a Dél-Magyarországban.

„A munkanélküliek hólapátolási szükségmunkát akartak kérni a polgármestertől. A rendőrség kardlappal oszlatta szét a tömeget.”

Mi is történt?

„A munkanélküliek rendkívül elkeserítette, hogy a város nem alkalmazta őket a nagy mennyiségű hó eltakarítására, ami pedig nagyon üdös lenne nemcsak a munkanélküliek, hanem a város egész lakossága érdekében... az a helyzet, hogy az óriási tömegű hó ott fekszik az utcákon és tereken, csupán a Széchenyi térről és a Károly utcáról hordták el a havat. Mindössze kétszáz munkás dolgozik a hó eltakarításán, holott a város most 6—700 munkásnak is adhatott volna közmunkát.”

Figyeljünk csak! Még köztünk élnek, akikről a tegnap e megrázó dokumentuma beszél.

„A hó az utcákon fektet, a munkanélküliek pedig egyre jobban éheznek és dide-regnek, kiadták a jelszót — felvonulni a városháza elé. Már a kora reggeli órákban megkezdődött a gyűlés. A Munkásotthonban, ahol a munkanélküliek között detektívek vegyültek el. Négy-ötszáz főnyi tömeg gyűlt egybe, és tíz órákig elindult a városháza felé. A detektívek azonnal értesítést küldtek a kapitányságra, ahonnan mintegy hatvan főből álló rendőrsztagot vezényelték ki a Tisza Lajos körútra azzal a szigorú paranccsal, hogy ott a tömeget fel kell oszlaltatni, és minden eszközzel meg kell akadályozni, hogy a városháza elé felvonuljanak.”

A torony alatt székelő magas uraságok természetesen nem óhajtottak találkozni a tüntetőkkel. Pedig a tüntetők szándéka csupán az volt... olvassuk csak!

„A munkanélküliek közül igen sokan magukkal

vitték hóhányó vas- és falapátjukat, mert azt hitték, hogy kérésükre a polgármester azonnal munkába állítja őket.

Kenyeret! Munkát!

— Ehezünk! — Kenyeret adjanak! — Munkát! — Elpusztulunk a hidegben! — kiáltották a tömegből, amely jórészt fiatalabb, 20 és 30 év közötti emberekből állott. Végigvonultak a Rákóczi téren, majd a Mérey utcán keresztül érkeztek a Tisza Lajos körútra, ahol ekkorra már a kivezényelt rendőrség kordont vont.

— Engedjenek bennünket a polgármester elé! — Nincs egy falat kenyérünk! — Ezért harcoltunk a háborúban! — Csak a panamistáknak van itt jó dolguk! — A rendőrkordon előtt a rendőrfelügyelők és felügyelőhelyettesek sétáltak, a hangulat egyre izzóbb lett, a zaj egyre erősödött, a tüntetőket azonban lecsillapítani nem lehetett.”

Ezután — mint írni szokás — az események drámai gyorsasággal perogtek: „A rendőrség... felszólította a tüntetőket, hogy oszoljanak szét, de a felzúgult tömeg most sem engedett, és tovább folytatódtak az elkeseredett kifakadások.

A harmadik felszólítás után... vitéz Dobay Sándor felügyelőhelyettes a tüntetők elé lépett és oszlásra szólította fel az előtte állókat... Villámgyorsan repültek ki a rendőrkardok... Csattogott és zuhogott a rendőrkard a munkát és kenyeret kérő munkanélküliek hátán. Lassan hátrált a tömeg, amely egyáltalán nem futamodott meg, de az atlat hatása alatt lassan oszladozni kezdett...”

Végeredményben a rendőrsztagok bizonyultak erősebbeknek, és húszpercnyi kiadós munka után a tüntetők szét voltak szórva, és sokan közülük kisebb-nagyobb sérüléseket szenvedtek.”

Ezek után lássuk a polgármester véleményét. Az idézet tudósítás szerint dr. Somogyi Szilveszter úr a következőket mondotta:

„A legnagyobb felháborodással értesültem arról a teljesen értelmetlen és indokolatlan tüntetésről.”

Tessék jól figyelni! Értelmetlen és indokolatlan. A polgármester cinizmusa hárthatatlan. Nem kevésbé meg-

lepő az sem, ahogyan a továbbiakban fenyeget és mellébeszél. Íme: „Ha meg tudom, hogy kik igaztáak a munkanélkülieket, azokat egyszer és mindenkorra kikeresztem minden szükségmunkából és minden inszenyhió akcióból. Akárhogyan tüntetnek, akármit is csinálnak a munkanélküliek, addig nem kerülhet sor a töltési munkálatok megkezdésére, amíg el nem készül hozzá a szükséges sín-pár...”

1100 + 1700
+ 150

Néhány adat még szintén a polgármester nyilatkozatából: „Szegeden ez idő szerint körülbelül 1100 ipari szakmunkás, 1700 napszámos és mintegy 150 szellemi munkás van munka nélkül. Valamennyit egyszerre és állandóan semmi esetre sem foglalkoztatathatja a város. Úgy érzem, hogy a mai tüntetést az irigység robbantotta ki, amelyet a jelenleg nem foglalkoztatottak érznek a foglalkoztatottak iránt...”

Csodálatos logika, csodálatos diplomácia, meg kell adni. A munkanélküliek elkeseredéséért a munkanélküliek felelősek!

Egyetlen újságcikk, egyetlen dokumentum a Horthy-Magyarország valóságáról. Egy újságcikk, mint a rendszer vérlázító kegyetlenségének röntgenképe. Korrajz és korrájk. És mementó. Történelem a benne fogant vihar ítéletével és ígértevel.

Járunk az utcán, kerülgetjük a hótörzseket. Boszszankodunk. A Városgazdálkodási Vállalat hirdeti: „Alkalmi munkásokat felvesszünk.”

Szabó Imre
— Kovács Miklós

Jobb együttműködést kér a MÁV

(Tudósítónktól.)

A MÁV szegedi igazgatósága 1965-ös árufuvarozási tervét 98,1 százalékra, az utastervét 89,5 százalékra teljesítette. A helyi lemaradás oka elsősorban az országos érdekek előterbe helyezéséből származott, nevezetesen abból, hogy több vonatot kivevő kocsimennyiséget kellett egyes alkalmanként a bányai és iparvidékre irányítani a szegedi igazgatóság területéről. A lemaradásban még a szállítási igények egyenlőtlensége is szerepet játszott. Az igazgatóság fokozott kapacitási igények mellett a csúcsidőben például 1965 negyedik negyedében az áruszállítási tervet 99 százalékra, míg a személyszállítási tervet 91 százalékra teljesítette.

Az idén a szegedi igazgatóság okult az elmúlt év tapasztalataiból és az ezévi tervet, a jelenlegi adottságok figyelembevételével, tervszerűbben osztotta el. Ennek alapján 1966 első negyedében körülbelül 10 és fél millió utast szállít majd el, és az igényekhez mérten szabja meg az árumennyiség szállítását is.

A kitűzött feladatokat, a fokozottabb szállítási igényeket természetesen csak úgy láthatja el teljes mértékben a MÁV, ha a tavalyinál jobban együtt tud működni szállítatóival, és az utazóközönséggel.

Sziládi Sándor